

תמונת מזכרת לאבא. תמונה זו צולמה במיוחד, לבקשתה של פאוקיה סירי, עם בתה זינב, בת ה'ג', כדי לשלוח אל סגן אלון חוסיין סירי, הנמצא כיום במחנה שבויים. פאוקיה היא ילידת קהיר, בת החברה הגבוהה של מצרים. אביה היה שופט ידוע במצרים.

שיחה עם שליטי מצרים של אחר השופט נכלא בבית = הסוהר

- מאת שלום כהן -

חיילי ישראלי (במרכז), שתפקידו לשמור על רובע המעצר, משחק עם ילדה מצרית, בשעת פנאי. אביה של הילדה הוא קצין מצרי גבוה היושב עתה במחנה שבויים ישראלי.

מבין אלה היושבים כאן, יכול להיות לכם נכס יקר מאד בעיני. הנה, במלחמה הקודמת היה כאן סרן בשם גמאל עבד אל-נאצר, ועכשיו הוא נשוי מצרים!

תוך כדי שיחה הגענו לביתו של השופט: וזילה בת קומה אחת, אשר שני חדרים מתוכה הועמדו לרשות מתמוד, אשתו, שלושת ילדיהם ומשרתתם הפלסטינית. נכנסנו לחדר המיטות, המשמש גם חדר אורחים וטרקלין.

"בלילה הראשון של הכיבוש", סיפר מארחי, "הכניסו את כל הגברים לתוך הכלא של עזה. זה היה לילה איום. ישבנו שם מאחורי הסורגים, יחד עם כל מיני אסירים או שבויים אחרים. האמן לי, יא אוסתאו שלום, אחרי זה אני כבר לא אטפל במשפטים פוליטיים — כדי שלא אצטרך יותר לשלוח אנשים לבית-הסוהר. הלילה האחד הזה שביליתי שם, מספיק לי."

אחד החיילים, סיפר השופט, שמע כי אלה הם נכבדי השלטון, הוא הבטיח למסור על מצבם למושל הצבאי. ואמנם, כבר באותו לילה, הופיע המושל והבטיח כי למחרת, ישוחררו. "ובאמת", ציין עבד אל-גואוד, "הוא היה גיטלמן ושמר על דיברתו. למחרת בבוקר אמרו לנו שאנחנו חופשיים לחזור לבתינו."

★ ★ ★

פיג'מה יהודית

בימי פארוק, היה מחמוד חסונה ראש לשכת המודיעין הממשלתית — עד אשר החלה הממשלה לסגור עתונים, שניסו לפרסם ידיעות הפוגעות בכבוד המלך. חסונה, שהוא כיום בן 38, התפטר, בחר בקריירה משפטית.

כשופט בית-המשפט הפלילי בקהיר, הובאו בפניו ערבים שהואשמו בהשתתפות בהפגנות האנטי-יהודיות, שנערכו ב-1946, ואשר בהן הוצת בית-הכנסת הגדול של קהיר. "נהגתי באנשים אלה בכל חומרת הדין", הוא סיפר. "ידעתי כמה סבלו היהודים בכל העולם; ידעתי גם שמצרים תמיד הראתה להם יחס טוב וסובלני. לא רציתי שסרטן השנאה ליהודים יחזור לגוף המצרי..."

"יש לי הרבה מכרים יהודיים", הפסיקו בהתלהבות עבד אל-גואוד. "הנה, הפיג'מה שלי תפורה בחנות של יהודי", ולראיה, ביקש להראות את התג התפור בפנים צהרונו.

חסונה המשיך: "בשבילי זה היה הלם גדול, כאשר התחלתי לקרוא על יחסים לפליטים הערביים. אני רוצה שתבינו, אני מננה בכל תוקף את שליחת הפידאיון לתוך שטח ישראל, כדי שיוצאו נשים וילדים. זהו מעשה פלילי שאינו נבדל מכל רצח אחר. אבל מצד שני, גם אחם הרגתם ילדים ונשים חפים ממשע. בכל זאת, את דעתי הסופית לזכותה או לחובתה של ישראל, לא סיכמתי."

גם עתה, לאחר מגע הדוק יותר עם ישראל, ולאחר נסיון אישי, קשה היה לשופט הצעיר, בהיר-השיער, לקבוע את יחסו. "ראיתי אצלכם גילויים של אהבה אנושית עילאית ויחד אתה, מעשים איומים של חוסר-התחשבות בוולת.

"בהתחלה, טיפל בנו מרצה טהאניברסיטה העברית. זה אדם נפלא. אילו היה מופיע לפתע בקהיר, לא הייתי מהסס לקום ולקרוא לו אחי ולפתוח בפניו את ביתי — לטרוח שהיו מאשימים אותי בהתרועעות עם האויב. לעומת זאת, היה אדם אחר, במחנה המיון, שלעג לנו ומצא תענוג בהשפלת כבודנו. ואצל אנשים כמונו, פצע נפשי כואב הרבה יותר, ונחרת הרבה יותר בזכרון, מאשר פגיעה גופנית."

★ ★ ★

מה יהיה מחר?

ברכני החיבה, שוב פניתי לאל-הודייבי, "מדוע סירבתם לחזור למצרים? שאלתי. ונחננו כבר נמצאים במצרים!" השיב. "רצועת עזה היא טריטוריה שנמסרה לידי מצרים, ואנו נישמע רק להוראות ממשלתה החוקית — היא הממשלה המצרית!"

עצור אחר היה בדעה פייסנית יותר: "אם תשאל אותנו באופן פרטי, הרי שכולנו מתגעגעים לשוב למצרים, והיינו מקדמים בברכה כל הסדר שיחזיר אותנו לבתינו. אבל ביקשו מאתנו לחתום על מיסמך רשמי, האומר כי אנחנו מבקשים משלטונות ישראל להתזרנו למצרים. ולדרישה פורמלית, אפשר להשיב רק בטענות פורמליות... לשם כך יושבים כאן כל כך הרבה עורכי-דין ושופטים."

"אם כך, אתם עלולים להשאיר כאן הרבה זמן", אמרתי. "מי יודע?" השיב. "המצב של עזה התהפך כל כך הרבה פעמים בהיסטוריה, שהוא יכול מהר מאד להתהפך מחדש. ואז מי יכול להגיד מי ישרא ומי יצא?"

השופט. מוחמד חסונה, חבר בית-המשפט העליון של עזה, וראש לשכת המודיעין הממלכתית בימי פארוק. במראו החיצוני, אינו נבדל מספורטאי אנגלי או צרפתי. "לא כל ישראלי שבאנו אתו במגע ידע להתייחס אלינו בסדר", קבע.

השייך. זהו השייך מוחמד מחמוד כטאב, מנהל המכון הדתי המוסלמי בעזה, בוגר אוניברסיטת אל-אזהר. "מבחינה אובייקטיבית", הכריז, "היה היחס הכללי אלינו מצויין עד כה."